

جامعة الإنسانية
بقدح دارالآمان

TES PEL(M)

BP 130-77

R 89

20/15

PENCAPAIAN HAFAZAN AL-QURAN

PELAJAR TINGKATAN SATU MAKTAB RENDAH SAINS MARA (MRSM):

SATU KAJIAN DI MRSM KOTA PUTRA, BESUT, TERENGGANU.

RUZIHA BINTI MAMAT

M1120304M08

PROJEK PENYELIDIKAN SARJANA PENGAJARAN AL-QURAN

KULLIYYAH AL-QURAN DAN AS-SUNNAH

KOLEJ UNIVERSITI INSANIAH

KEDAH DARUL AMAN

MALAYSIA

2015M/1437H

ABSTRAK

Kajian ini bertujuan untuk mengenal pasti tahap pencapaian hafazan al-Quran, pelajar tingkatan satu Maktab Rendah Sains Mara (MRSM) berdasarkan penggunaan Modul Tahfiz Ulul Albab. Kajian ini tertumpu kepada pelajar tingkatan satu di Maktab Rendah Sains Mara, Kota Putra, Besut, Kuala Terengganu. Ini memandangkan Maktab tersebut mempunyai pengalaman dan kemudahan untuk melaksanakannya. Kajian dijalankan dalam bentuk tinjauan deskriptif yang menggunakan soal selidik yang dikemukakan kepada dua pihak iaitu responden pelajar dan guru. Manakala instrument temubual pula digunakan kepada responden guru untuk mendapatkan maklumat yang lebih jelas tentang kajian yang dijalankan. Soal selidik untuk pelajar mengandungi dua bahagian iaitu latar belakang pelajar dan analisis tahap pengetahuan responden terhadap faktor mempengaruhi hafazan pelajar. Manakala bagi responden guru pula, soal selidik terdiri daripada tiga bahagian iaitu maklumat guru, pendedahan guru terhadap Modul Quranik Ulul Albab dan permasalahan Modul Quranik Ulul Albab. Kajian ini melibatkan responden yang terdiri daripada 20 orang pelajar dan 13 orang guru. Dapatan utama kajian menunjukkan tahap hafazan pelajar tingkatan satu ialah hanya 35% pelajar yang berjaya melepas tahap hafazan yang ditetapkan, sementara 65% lagi pelajar berada pada tahap sederhana. Hasil analisis secara keseluruhan mendapati tahap pencapaian hafazan dan kekerapan I'adah atau Murajaah adalah tidak seimbang, iaitu merupakan satu tahap yang tidak boleh dibanggakan kerana perkara ini akan menyebabkan hafazan mereka terjejas dan secara tidak langsung akan menyebabkan lahirnya para huffaz yang kurang berkualiti tidak sepertimana yang didambakan. Oleh yang demikian, i'adah dilihat sebagai faktor penyumbang terpenting kepada tahap kualiti hafazan dalam merealisasikan para huffaz yang memenuhi ciri-ciri Ulul Albab.

ABSTRACT

This study seeks to identify the achievement level of form one students of MARA Junior Science College, Kota Putra, Besut, Terengganu in memorizing the al-Quran using the recommended Module Tahfiz, Ulul Albab. The college was chosen because of its experience and modern facilities which made it suitable for the study. The study was conducted in descriptive mode by using questionnaires intended for the teachers as well as the students. In addition, the teachers were interviewed to get their views and a clearer picture of the whole memorization process. The questionnaire for students contains two parts : first, the students background and secondly the analysis on the level of knowledge of the respondents which influenced their memorization. The teacher's questionnaire, on the other hand, comprises three parts : the teachers' background information, their experience in carrying out the module and their knowledge on the issues related to the teaching of Quranic Ulul Albab. The study involved 33 respondents, 20 of them were students and 13 were teachers. The findings show that 35% of students achieved the standard level of memorization while the remaining 65% were only of intermediate level. The overall analysis shows the imbalanced concepts of memorizing achievement and I'adah or Muraja'ah frequency. It clearly indicates the low level achievement because it jeopardizes their memorization which would eventually produce low quality "huffaz" not as expected. Therefore, I'adah was determined to be the main contributing factor which affects the quality of memorization in producing good Ulul Albab "huffaz".

ISI KANDUNGAN

APPROVAL PAGE	i
PENGAKUAN	ii
ABSTRAK	iii
ABSTRACT	iv
PENGHARGAAN	v
ISI KANDUNGAAN	vii
SENARAI TRANSLITERASI	x
SENARAI SINGKATAN	ix
BAB SATU	1
PENGENALAN	1
1.1 Latar Belakang	1
1.2 Definisi Konsep	2
1.2.1 Al-Quran	2
1.2.2 Hafazan Al-Quran	3
1.2.3 Ulul Albāb	4
1.2.4 Model Tahfiż Ulul Albāb.	6
1.3 Penyataan Masalah Kajian	6
1.4 Objektif Kajian	10
1.5 Kepentingan Kajian	11
1.6 Tinjauan Kajian Lepas	12
1.7 Skop Kajian	14
1.8 Metodologi Penyelidikan	15
1.8.1 Reka Bentuk Kajian	15
1.8.2 Persampelan	16
1.8.3 Instrumenasi	16
1.8.4 Prosedur Kajian	17
1.9 Organisasi Kajian	17
1.10 Kesimpulan	18
BAB DUA	19
PROGRAM TAHFİZ ULUL ALBĀB	19
2.0 Pengenalan	19
2.1 Definisi Ulul Albāb	20
2.2 Ulul Albāb di Dalam Al-Quran	21
2.3 Kaedah Hafazan di Maktab Rendah Sains Mara Kota Putra	33
2.3.1 Kaedah Menghafaz Ayat-Ayat Baru (Hifz Jadid)	33
2.3.2 Peringkat Mengulang-Ulang Hafazan Lepas	38
2.3.3 Kaedah Mengulangkaji Bacaan (Takrif atau Muraja'ah)	39
2.4 Pelaksanaan Tasmi'	40
2.5 Sistem 'Uqubah Tasjīiyah	41
2.5.1 Ayat Tasmi' Baharu	41

2.5.2	Ayat Tasmi‘ Baharu (Bulanan)	42
2.5.3	Ayat Tasmi‘ Murāja‘ah (Harian/ Bulanan)	42
2.5.4	Pemantauan Pelajar	43
2.6	Aktiviti Pengukuhan Hafazan	43
2.6.1	Insentif Hafazan Tahunan	43
2.6.2	Insentif Berpindah Juzuk	44
2.6.3	Tasmi‘ Perdana Berkonsepkan Musabaqah	45
2.6.4	Kem Cuti Sekolah	46
2.7	Kesimpulan	46
BAB TIGA		49
LATAR BELAKANG MAKTAB RENDAH SAINS MARA		
ULUL ALBĀB KOTA PUTRA, BESUT, TERENGGANU		49
3.0	Sejarah Maktab Rendah Sains Mara Ulul Albab	49
3.1	Lokasi MRSM Kota Putra, Besut	50
3.2	Visi	51
3.3	Misi	52
3.4	Matlamat Korporat	52
3.5	Nilai Teras	52
3.6	Objektif Umum	53
3.7	Objektif Operasi	54
3.8	Program Ulul Albab	55
3.9	Model Ulul Albab	56
3.10	Dasar Kualiti	57
3.11	Piagam Pelanggan	57
3.12	Falsafah Pendidikan MRSM	58
3.13	Carta Organisasi Maktab Rendah Sains Mara Ulul Albab	59
3.14	Matlamat MRSM Ulul Albab	59
3.15	Pendekatan Program Ulul Albab	60
3.16	Kurikulum Ulul Albab	61
3.17	Kemudahan di MRSM	63
3.18	Ciri-ciri MRSM	63
3.19	Panduan kemasukan Ke Tingkatan Satu MRSM	65
3.20	Syarat-syarat Kelayakan	66
3.21	Kesimpulan	66
BAB EMPAT		68
ANALISIS DATA		68
4.0	Pengenalan	68
4.1	Responden Pelajar	71
4.1.1	Bahagian I : Latar Belakang Responden	71
	Jadual 4.1 Taburan Responden Mengikut Jantina	71
	Jadual 4.2 Taburan Kekerapan dan Peratus Pencapaian	
	Keputusan Peperiksaan Hafazan Al-Quran	72
	Jadual 4.3 Taburan Kekerapan dan Peratus Umur Pelajar	73

Jadual 4.4	Taburan Kekerapan dan Peratus Bilangan Juz Yang Telah Dihafaz	73
Jadual 4.5	Taburan Kekerapan dan Peratus Jumlah Maqra'Dihafaz Seminggu	74
Jadual 4.6	Taburan Kekerapan dan Peratus Jumlah Juzu' Al-Quran Diulang Dalam Sehari	75
4.1.2	Bahagian II : (A) Analisis Tahap Pengetahuan Responden Terhadap Faktor Mempengaruhi Hafazan	75
Jadual 4.7	Taburan Kekerapan dan Peratus Peraturan Maktab Rendah Sains MARA, Kota Putra, Besut	76
Jadual 4.8	Taburan Kekerapan dan Peratus Kaedah Hafazan Talaqqiy dan Tasmi'	77
Jadual 4.9	Taburan Kekerapan dan Peratus Tenaga Pengajar Berkelayakan	78
Jadual 4.10	Taburan Kekerapan dan Peratus Kaedah Ulangan	79
Jadual 4.11	Taburan Kekerapan dan Peratus Kefahaman Ayat Hafazan	80
Jadual 4.12	Taburan Kekerapan dan Peratus Talaqqi Ayat Hafazan	80
Jadual 4.13	Taburan Kekerapan dan Peratus Mengulang Ayat Hafazan Sehingga Lancar	81
Jadual 4.14	Taburan Kekerapan dan Peratus Membaca Tafsir	82
Jadual 4.15	Taburan Kekerapan dan Peratus Kaedah Chunking	82
Jadual 4.16	Taburan Kekerapan dan Peratus Mengulang-ulang Ayat	83
Jadual 4.17	Taburan Kekerapan dan Peratus Kaedah Minda Fotografi	84
Jadual 4.18	Taburan Kekerapan dan Peratus Kaedah Menulis Ayat Hafazan	84
Jadual 4.19	Taburan Kekerapan dan Peratus Kaedah Tasmi'	85
Jadual 4.20	Taburan Kekerapan dan Peratus Kaedah Mengulang Hafazan Lima Kali	86
Jadual 4.21	Taburan Kekerapan dan Peratus Kaedah Mengulang 1 Juzu' Akhir	87
Jadual 4.22	Taburan Kekerapan dan Peratus Kaedah Mengulang 5 Juzu' Sehari	87
Jadual 4.23	Taburan Kekerapan dan Peratus Kaedah Mengulang 10 Juzu' Sehari	88
4.2	Profil Responden Guru	89
4.2.1	Latar Belakang Guru	89
	Jadual 4.24 Taburan Responden Mengikut Jantina	89
	Jadual 4.25 Taburan Kekerapan dan Peratus Pendidikan Guru	89
	Jadual 4.26 Taburan Kekerapan dan Peratus Umur Responden	90
	Jadual 4.27 Taburan Kekerapan dan Peratus Responden Guru Mengikut Klasifikasi	90
4.2.2	Pendedahan Guru Terhadap Modul Quranik MRSM Ulul Albab	91
	Jadual 4.28 Pendedahan Guru Terhadap Modul Quranik MRSM Ulul Albab	91
4.2.3	Modul Quranik dan Permasalahannya	93

4.3	Kesimpulan	94
BAB LIMA		95
RUMUSAN DAN CADANGAN		95
5.0	Pengenalan	95
5.1	Rumusan Dapatan Kajian	95
5.1.1	Latar Belakang Responden	95
5.1.2	Pencapaian Ujian Syafawi dan Tahriri	97
5.1.3	Faktor Mempengaruhi Hafazan dan Kaedah Hafazan yang Digunakan	97
5.1.4	Pandangan Guru Terhadap Pelaksanaan Modul Tahfiz al-Quran Ulul Albab	98
5.2	Cadangan	100
5.2.1	Pihak Berwajib	100
5.2.2	Tenaga Pengajar	101
5.2.3	Peranan Pelajar	101
5.2.4	Peranan Ibu Bapa dan Penjaga	102
5.2.5	Cadangan Kajian Lanjutan	103
5.3	Penutup	104
BIBLIOGRAFI		106
LAMPIRAN		109
BIODATA		117